

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного
мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Перекладацькі країнознавчі студії: практичний курс перекладу
(французька мова)»

Спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	Мова і література (французька)
спеціалізації	035.05 Романські мови і літератури (переклад включно)

2020-2021 рік

Розробник:

Девос А. О., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

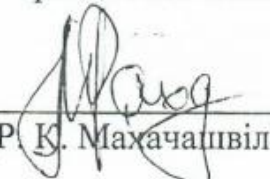
Викладач:

Девос А. О., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

Протокол від _____ 2019 р. № _____

Завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

(Р. К. Махачашвілі)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

(керівником проектної групи)

Мова та література (французька)

____.____.2019 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи)

(О. Г. Мікіна)

Робочу програму перевірено

____.____.2019 р.

Заступник директора Інституту філології _____ (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. Махачашвілі (Р. К.), «29» 08 2019р., протокол № 1
 на 2020/2021 н.р. Махачашвілі Р. К., «01» 09 2020р., протокол № 1
 на 2021/2022 н.р. _____ (____), «__» ____ 2021р., протокол № ____
 на 2022/2023 н.р. _____ (____), «__» ____ 2022р., протокол № ____

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Результати навчання за дисципліною.....	10
4. Структура навчальної дисципліни.....	11
5. Програма навчальної дисципліни.....	13
6. Контроль навчальних досягнень.....	16
7. Навчально-методична картка дисципліни.....	20
8. Рекомендовані джерела.....	21

**1. Опис навчальної дисципліни
«Перекладацькі країнознавчі студії»**

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
« Практичний курс перекладу (французька мова)»	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання навчання та оцінювання	французька, українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120
Курс	2,3
Семестр	4,5
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	64
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	48
Форма семестрового контролю	залік

«Практичний курс перекладу (французька мова)»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
« Практичний курс перекладу (французька мова)»	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання навчання та оцінювання	французька, українська
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60
Курс	2
Семестр	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	36

Модульний контроль	4
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	20
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дана дисципліна є нормативною. Викладається протягом четвертого семестру.

Метою курсу теорії та практики перекладу є набуття студентами теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення перекладацької діяльності у двох напрямках : з французької мови на українську і з української на французьку.

Завдання – набуття студентами необхідних умінь і навичок у таких видах перекладу:письмовий переклад текстів публіцистичного, наукового, офіційно-ділового стилів за фахом студентів; письмовий і усний реферативний і анотаційний переклад текстів публіцистичного і наукового стилів .

Додатковим завданням є розвиток навичок і умінь в основних видах мовленнєвої діяльності французькою мовою.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен знати:**

- основні поняття теорії перекладу;
- фундаментальні проблеми перекладознавства;

- закономірності і структуру перекладацького процесу як особливого, спеціалізованого виду мовленнєвої діяльності;
- види усного і письмового перекладу;
- види адекватності перекладу;
- види лексичних, граматичних і стилістичних розбіжностей між іноземною і українською мовою;
- рівні еквівалентності у перекладі;
- перекладацькі прийоми і трансформації (додавання і опущення слів, конкретизація, генералізація, синонімічна заміна, антонімічний переклад, смислове узгодження, адаптація, ампліфікація, експлікація, компенсація, логічне переосмислення, перестановки, поєднання і розділення речень) ;
- структурні і лексико-граматичні особливості реферативного перекладу;
- критерії оцінки якості перекладу.

уміти:

1) здійснювати

- письмовий переклад текстів публіцистичного, офіційно -ділового і наукового стилів відповідно до фаху студентів;
- усний послідовний (абзацно-фразовий) переклад у професійнозначущих сферах: суспільно-політичній, фахово-діловій, науково-фаховій;
- усний реферативний переклад аудіотекстів і матеріалів електронних засобів масової інформації;
- письмовий і усний реферативний переклад текстів публіцистичного і наукового стилів.

2) володіти перекладацькими прийомами і трансформаціями;

3) відрізнати вільні словосполучення від усталених;

4) розуміти значення слова у вузькому і широкому контексті;

5) знаходити відповідники і перекладати інтернаціоналізми, виділяючи при цьому „несправжніх друзів перекладача” ;

б) знаходити відповідники і перекладати фразеологізми, безеквівалентну лексику, власні імена, скорочення і аббревіатури, цитати.

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є **формування таких загальних компетентностей:**

ЗК 1 – здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК 3 – здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості;

ЗК 4 – уміння застосовувати отримані теоретичні знання у практичних ситуаціях;

ЗК 5 – здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями, уміння ефективно планувати й розподіляти свій час;

ЗК 6 – здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 8 – уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК 9 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності;

ЗК 10 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 11 – здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства;

ЗК 12 – здатність адаптуватися до нових ситуацій та генерувати нові ідеї;

ЗК 13 – здатність працювати в команді та автономно;

ЗК 14 – формування лідерських якостей;

ЗК 15 – толерантність, увага до відмінностей та впливу різних культур і традицій інших країн.

Також, таких *фахових компетентностей*:

ФК 14– лінгвокраїнознавча компетентність: володіння фоновими знаннями про культуру країни, мова якої вивчається, про національно-культурні особливості соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів використання цих знань в процесі спілкування; володіння студентами особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в певних ситуаціях спілкування.

ФК 15 – перекладацька компетентність: володіння термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами французької мови та вміння її застосовувати у процесі різних видів перекладу; сукупність компетенцій, необхідних фахівцю для здійснення мовного посередництва як в усній, так і в письмовій формі; здатність визначати текстуальні риси у різних сферах комунікації; обізнаність з тим, про що йдеться в конкретному тексті, у конкретній ситуації мовлення; володіння комп'ютерними технологіями, володіння електронними словниками, вміння критично оцінювати знайдену інформацію; здатність мобілізувати компетенції, отримані зі своєї основної спеціальності і суміжних дисциплін, і успішно застосовувати їх в процесі перекладу професійно орієнтованих текстів

3.Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

ПРН 2 – знати та розуміти основні лексичні, фразеологічні, фонетичні, словотворні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної французької мови;

ПРН 6 – уміння застосовувати мовні знання на всіх рівнях сучасної французької літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм та застосування мовленнєвих умінь у педагогічній практиці.

ПРН 7 – вільне володіння іноземною мовою для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування.

ПРН 13 – здатність конструювати особистий освітній продукт.

ПРН 17 – оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 18 – цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 19– оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.

ПРН 20– дотримуватися правил академічної доброчесності.

4. Структура навчальної дисципліни

«Перекладацькі країнознавчі студії: практичний курс перекладу (французька мова)»

У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
	Аудиторна:				М	С
	Л	С	П	Л		
Назва змістових модулів, тем	е	е	р	а	о	а
	к	м	а	б	д	м
	ц	і	к	о	л	с
	ї	н	т	р	ь	т
		а	и	а	н	і
		р	ч	т	и	й
		и	н	о	й	н
			і	р	к	а
				н	о	
				і	н	
					т	
					р	
					о	
					л	
					ь	

Змістовий модуль I. La théorie de la traduction. Notions de base de la

théorie de la traduction							
Тема 1. Renseignements généraux sur la traduction.	8			6			2
Тема 2. Correspondances lexicales dans la traduction	8			6			4
Тема 3. Adaptation pragmatique dans la traduction	10			6			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	30			18		2	10
Змістовий модуль II. Les transformations grammaticales dans la traduction							
ТЕМА 1. Les unités morphologiques et leur rôle dans la traduction	8			6			2
ТЕМА 2. Les éléments de la syntaxe et leur traduction	10			6			4
Тема 3. Les transformations	10			6			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	30			18		2	10
Разом у IV семестрі	60			36		4	20

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

La théorie de la traduction. Notions de base de la théorie de la traduction

ТЕМА 1. Renseignements généraux sur la traduction.

1. Objet d'étude de la théorie de la traduction
2. La notion de la traduction
3. La structure informative du texte et ses éléments de base

ТЕМА 2. Correspondances lexicales dans la traduction

1. Polysémie dans la traduction
2. Le mot hors du contexte
3. Le lexique sans équivalents

ТЕМА 3. L'adaptation pragmatique dans la traduction.

1. Les mots désignant les réalités et leur traduction
2. Les noms propres et la traduction

3. L'adaptation pragmatique des internationalismes
4. Les phénomènes phraséologiques dans la traduction

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Les transformations grammaticales dans la traduction

TEMA 1. Les unités morphologiques et leur rôle dans la traduction

1. Traduction du groupe nominal
2. Particularités de la traduction des pronoms démonstratifs
3. Pronom « on »
4. Les verbes avec préfixes en ukrainien et leur traduction
5. Les prépositions en ukrainien et en français

TEMA 2. Les éléments de la syntaxe et leur traduction

1. Ordre des mots
2. Les espèces de propositions
3. Le prédicat et les constructions factitives et causatives
4. Termes secondaires
5. Subordonnées et leurs équivalents

TEMA 3. Les transformations

1. Concrétisation des notions
2. Généralisation des notions
3. Transposition
4. Réduction
5. Compensation

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр IV	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	18	18
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	18	180
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	10	50
Виконання модульної роботи	25	2	50
	Разом	-	298
Максимальна кількість балів: 298			
Розрахунок коефіцієнта: 2,98			
Підсумковий контроль		залік	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів передбачає планове виконання ними наступних завдань: написання доповіді на певну тему; письмова творча робота на певну тему; проведення презентації творчого проекту одноосібно чи в співавторстві.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕМА 1. La théorie de la traduction. Notions de base de la théorie de la traduction

1. Підготувати доповідь на тему: Les traducteurs et l'activité de traduction en XIX-XX siècle. Les traducteurs de notre époque.

ТЕМА 2. Компетенція перекладача. Основні комунікативні функції перекладача. Перекладач як інтерпретатор. Перекладач як творець тексту на мові перекладу.

2. Підготувати презентацію на тему : La structure informative du texte. Différentes espèces de l'information /Denotative, conotative, sociolocale, chronologique, temporelle, socioculturelle.

ТЕМА 3. Типи перекладацьких трансформацій. Лексичні проблеми перекладу з французької на українську та з української на французьку.

3. Підготувати доповідь на тему: Les mots désignant les réalités et leur traduction.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕМА 1. Les unités morphologiques et leur rôle dans la traduction

1. Приготувати доповідь на тему: Les particularités de la traduction de différents types de propositions d'après leur structure et d'après leur type communicatif.
2. Приготувати доповідь на тему: Problèmes de traduction des constructions factitives et causatives.
3. Приготувати доповідь на тему: Les problèmes de traduction des propositions infinitives, propositions participiales, participe présent et gérondif.

ТЕМА 2. Les éléments de la syntaxe et leur traduction

1. Створити свій власний переклад з французької на українську мову фрагменту з художнього твору в прозі та пояснити особливості трансформації синтаксичних одиниць.
2. Створити власний переклад поетичного тексту, пояснити особливості трансформацій.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Суть підготовки студентами самостійного творчого завдання передбачає перевірку володіння відповідною лексикою та граматичними структурами, дотримання стилю завдання, що виконується; демонстрація якісного володіння писемним та усним мовленням.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
IV семестр			
Модуль 1	Твір, усна відповідь	30	I-X
Модуль 2	Твір, усна відповідь	20	XI-XVIII
Разом		50 балів	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 5 завдань, правильне виконання яких оцінюється у 5 балів.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: залік

6.5 Орієнтовний перелік тем для семестрового контролю

1. L'objet d'étude de la théorie de traduction et ses rapports avec d'autres branches scientifiques.
2. La notion de traduction.
3. La structure informative du texte et ses éléments de base.
4. La théorie des correspondances régulières.
5. Les types de correspondances lexicales interlinguistiques.
6. Les mots désignant les réalités et leur traduction.
7. Les noms propres dans la traduction.
8. L'adaptation pragmatique des internationalismes.
9. Les phénomènes phraséologiques dans la traduction.
10. Les transformations grammaticales de la traduction.
11. L'assemblage et dislocation des phrases. La traduction des tournures participales absolues.
12. La notion de style dans la théorie de la traduction.
13. Les caractéristiques des styles.
14. Les problèmes particuliers de la traduction littéraire.
15. Les critères d'évaluation de la qualité des traductions.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта

IV семестр

Разом: 60 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 20 год.,
модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Змістовий модуль I. Теоретичні завдання перекладу. Практичні завдання перекладу з французької на українську та з українську на французьку.				Граматичні завдання перекладу та стилістичні особливості при перекладі текстів.		
Кількість балів за модуль	154				144		
Практичні	1-3	4-6	7-9		10-12	13-15	16-18
Теми практичних занять: 18	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.		Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.
Бали за відвідування 1	3	3	3		3	3	3
Робота на практичних заняттях 180	30	30	30		30	30	30
Всього балів	198						
Самостійна робота (всього 50 балів)	30				20		
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Максимальна кількість балів –298 балів						

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Гак В.Г., Григорьева Б.Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М., “Интердиалект”, 2003.
2. Кириленко К.І., Сухаревська В.І. Теорія і практика перекладу (французька мова). Навчальний посібник. – В. , Нова книга, 2003.
3. Миньяр-Белоручев Р.К. Курс усного перевода. Французский язык. – М., Московский лицей, 1999.
4. Скворцов Г.П. Учебник по усному последовательному переводу. Французский язык. – С.-П., Изд. Союз, 2000.
5. З.О. Гетьман, І.С. Орлова Теорія і практика перекладу з французької мови на українську.-К.:Видавничо-поліграфічний центр «Київський Університет», 2010.-223 с.

Додаткова література

1. Коптілов В. Теорія і практика перекладу. К, 2003.
2. Максименко О.В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (фр. мова), К, 2005.
3. Чередниченко О.І., Коваль Я.Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова: Підручник. – К., Либідь, 1995.